

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№245 (2996)

СЕРЕДА 25 грудня 2002 року

Маленькій ялинці боязко взимку...

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

«Новорічна ялинка» — під такою назвою проводяться заходи, спрямовані на те, щоб зберегти хвойні напередодні свята від несанкціонованих вирубок. До кінця нинішнього року захищатимуть молоді ялини та сосни у Київській області спеціальні рейдові бригади, підсилені працівниками екологічних служб та правоохоронних органів. Графік їх патрулювання узгоджено з Управлінням внутрішніх справ області.

За словами начальника відділу охорони та захисту лісу Державного лісогосподарського об'єднання «Київліс» Петра Дурського, зловмиснику, пійманому на гарячому, одне зрублене дерево коштуватиме чимало. Крім відшкодування збитків, завданих природі, порушник, згідно з постановою Кабінету Міністрів, має заплатити штраф — від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів. Отже, ялинка може коштувати 125—210 гривень. Купити на базарі зрублену легально — значно дешевше.

Валерій ДРУЖЕНКО.

Треба погодитися, що є більшість, і є меншість

Ранкове засідання 24 грудня

На ранковому засіданні зареєструвалися 410 народних депутатів. У роботі сесії взяв участь Прем'єр-міністр України Віктор Янукович. Насамперед парламентарії вшанували хвилиною мовчання загиблих у авіаційній катастрофі пасажирів і 6 членів екіпажу літака Ан-140, що прямував з Харкова до Ірану. Більшість серед захиблих — фахівці літакобудування з України та Росії.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ВІТАННЯ

Християнам західного обряду в Україні

Прийміть мої сердечні вітання з Різдвом Христовим — святом високих і світлих почуттів, душевного спокою, родинної злагоди. Воно повертає нас у щасливий світ дитинства, до перших життєвих вражень, які згодом наповнювалися новим змістом, але ніколи не втрачали своєї неповторності й незабутності.

Мінливе й жорстке сьогодення вчить нас особливо цінувати й берегти мир і порозуміння, добро, милосердя і любов до ближнього — все те, що невіддільне для мільйонів людей від імені Христового і величних його справ.

Нехай це священне сяйво зігріває і збагачує дні й роки вашого життя, зміцнює у ваших серцях віру і вселяє надію на майбутнє.

Щасливого вам Різдва!

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

Квартири від Діда Мороза

Солідний подарунок напередодні Нового року отримали 30 сімей викладачів та співробітників Остерського будівельного технікуму — їм вручено ключі від нових квартир. Житловий будинок почали зводити ще 12 років тому. Через брак коштів новосілля довго відкладалося. І от нарешті об'єкт здано в експлуатацію. Його освятив настоятель Свято-Воскресенської церкви отець Віктор. Голова Козелецької райради Анатолій Петренко висловив подяку за працю будівельникам тресту «Чернігівбуд».

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

У НОМЕР

Київ сподівається на скасування санкцій

Українське Міністерство закордонних справ має намір зробити все можливе для пом'якшення наслідків запровадження стосовно України санкцій FATF, заявив глава цього відомства Анатолій Зленко. **Як передає «Інтерфакс-Україна»**, А. Зленко нагадав, що МЗС доручило нашим посольствам у 29 країнах, які входять до складу FATF, зв'язатися з міністерствами фінансів для проведення консультацій. Він висловив сподівання на те, що українська дипломатія зробить «усе можливе, щоб уникнути суворих покарань для нашої держави», зазначивши, що Україні також «треба виконати всі зобов'язання перед цією організацією».

Київ сподівається на скасування санкцій у лютому після того, як Закон «Про запобігання легалізації (відмиванню) коштів, отриманих злочинним шляхом» стане жорсткішим. Тим часом Міністерство фінансів США уже заявило про намір запровадити санкції стосовно України з огляду на рекомендації FATF.

Убито керівника «Антарктики»

В Одесі скоєно резонансний злочин — вбито генерального директора акціонерної рибопромислової компанії «Антарктика» 47-річного Валерія Кравченка. Сталося це в неділю увечері, коли він разом із дружиною приїхав додому. Охоронців поруч не було — В. Кравченко відпустив їх на вихідні.

Валерій Михайлович вийшов із салону автомобіля, щоб закрити двері гаража, як з'явився невідомий у масці й зробив кілька смертельних пострілів: кулі влучили в голову і живіт жертви. Злочинець, чоловік 30—35 років, попрямував у бік Французького бульвару. Пізніше в одному з контейнерів для сміття було виявлено пістолет Макарова з глушником — з'ясувалося, саме з цієї зброї убито В. Кравченка.

Як повідомив прокурор області Михайло Косюта, для розслідування злочину створено оперативно-слідчу групу. У місті введено спеціальний режим. Убивство генерального директора «Антарктики», на думку М. Косюти, вчинено на замовлення. Висунуто кілька версій мотивів злочину, основна з яких пов'язана з комерційною діяльністю Валерія Кравченка, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК**.

Гроші — в електронному «гаманці»

Міжнародний сертифікат якості на виготовлення багатофункціональних банкоматів видано Вінницькому ТОВ «Інфракон-мікро». Для налагодження нового виробництва використали наявну матеріально-технічну базу (раніше підприємство спеціалізувалося на виготовленні електронних виробів та приладів для зберігання інформації на електронних носіях) і творчий потенціал фахівців.

Перший моноблочний спеціалізований автоматичний банківський термінал уже витримав найприскіпливіші випробування. Крім надійної якості — протягом року на роботу банкоматів у різних регіонах держави майже не нарікали, новинка приваблює ціною: вітчизняний прилад майже вдвічі дешевший від зарубіжних аналогів. До того ж виробник гарантує постійне технічне обслуговування.

Про перспективність нового напряму роботи вінницьких «інфраконівців» свідчить уже те, що найближчі підприємства, які виготовляють банкомати, розташовані в Польщі та Росії. Водночас охочих користуватися електронними картками дедалі більшає, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК**.

■ На ВАТ "Луцький автомобільний завод" розпочато складання дослідно-промислової партії корейських вантажівок KIA K 2700. До кінця нинішнього року заплановано скласти 72 такі машини. Вони вирізняються економним дизельним двигуном, малими габаритами, комфортом і дизайном, високою вантажопідйомністю (до 2,7 тонни), комплектом спеціальних кузовів. Зі слів спеціалістів, корейські вантажівки луцького складання будуть гідними конкурентами російським автомобілям ГАЗ. Упевненості додає й порівняно невисока ціна автомобіля — 10—11 тисяч доларів, **повідомляє наш власний кореспондент Роман ЖИЖАРА**.

■ Завтра на всій території України очікується мінлива хмарність, без істотних опадів, лише у східній половині України місцями пройде невеликий сніг. Температура повітря вночі становитиме 14—19 градусів морозу, місцями до 24, удень 8—13 градусів морозу; на Південному узбережжі Криму вночі 4—9 градусів морозу, вдень 1—6. На дорогах країни місцями ожеледиця. Вітер переважно північно-західний, 5—10 м/с, у Приазов'ї та Криму місцями пориви 15—20 м/с.

27—28 грудня в західних та південних областях морози послабшають. Без істотних опадів, лише вдень 28-го в західних областях пройде невеликий сніг.

30 грудня — 2 січня в Україні часом сніг, мокрий сніг, у західних та південних областях подекуди з дощем. Передбачається підвищення температури повітря.

ТРАГЕДІЯ

Прізвищ і причин не називають

На жаль, 2002 рік запам'ятається нам ще однією трагедією. В Ірані під час підльоту до аеропорту Ісфахан позавчора розбився український літак Ан-140 авіакомпанії «Аеромíст-Харків» (бортовий номер UR14003). Катастрофа сталася за 70 кілометрів на захід від Ісфахана, біля селища Баграбада, близько 18.00 за київським часом.

За версією Міністерства закордонних справ України, українські пілоти в умовах поганої видимості не впоралися з керуванням, і літак розбився об скелі. Водночас в авіакомпанії «Аеромiст-Харків» стверджують: українським Аном керували професіональні льотчики-випробувачі. У нашому посольстві в Ірані вважають, що висновки про причини трагедії робити ще рано.

Як повідомив «Голосу України» перший секретар українського посольства в Ірані Володимир Дубовик, на місці катастрофи нині працює оперативна група нашого дипломатичного представництва, з якою посольство підтримує постійний зв'язок. З іранського боку роботу групи із з'ясування обставин катастрофи та організації пошукових робіт курирує адміністрація губернатора провінції Ісфахан. За словами Володимира Дубовика, станом на 9 годину 45 хвилин 24 грудня було знайдено тіла 25 загиблих. А загальна кількість загиблих — 45 осіб: тридцять дев'ять пасажирів та шестеро членів екіпажу. Сумний перелік досі уточнюють і жодні прізвища не розголошують. Відомо, що переважна кількість жертв катастрофи — наші співвітчизники, працівники Харківського авіаційного заводу. Як повідомив Володимир Дубовик, серед загиблих є і громадяни Росії.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

В Азовському морі врятовано трьох рибалок, які понад добу перебували на відірваній крижині

Треба погодитися, що є більшість, і є меншість

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 24 грудня

(Початок на 1-й стор.).

Геннадій Удовенко («Наша Україна») виголосив коротку промову з нагоди 65-річчя з дня народження В'ячеслава Чорновола, який все своє життя присвятив українському народові. Після цього Голова Верховної Ради Володимир Литвин поінформував: за попередні дні не вдалося дійти згоди, щоб запропонувати спільне рішення для виходу з кризи, що розколола Верховну Раду та унеможливило її роботу. У зв'язку з цим керівники фракцій і груп запропонували після відкриття сесії провести збори народних депутатів, на яких кожен мав би змогу з власних позицій проаналізувати й оцінити ситуацію.

З пропозицією погодилися. Збори розпочалися з виступу народного депутата Адама Мартинюка (КПУ), який перерахував пункти порушення Регламенту ВР під час голосування іменними бюлетенями 17 грудня. Це — голосування за відсутніх народних депутатів, створення тимчасової лічильної комісії тільки з представників більшості та звільнення голів комітетів, які не звітували. Позицію «Нашої України» на зборах висловив народний депутат Роман Зварич. Зауваживши, що більшість намагається якимось чином легітимно вийти із становища, він наголосив: максимальний компроміс, на який готова піти «Наша Україна», — це визнати прийняті 17 грудня постанови як такі, що не набрали чинності, та провести переголосування.

Представник «Трудової України» М. Оніщук був переконаний: правовими методами кризу, що виникла, розв'язати неможливо. Зал повинен погодитися, що є парламентська більшість і є меншість. Необхідно оформити це законодавчо, а поки що перейти до обговорення першочергових законопроектів, зокрема про держбюджет-2003. У кулуарах від народних депутатів можна було почути: «Нас у народі не розуміють: ні більшості, ні меншості».

Детальнішу розповідь про перебіг подій у Верховній Раді читайте в наступному номері «Голосу України» .

Анатолій КАРАСЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

До уваги керівників ЗМІ

8 січня 2003 року розпочинається акредитація журналістів і технічних працівників ЗМІ на третю сесію Верховної Ради України четвертого скликання, а також видача карток акредитації на пред'явника й індивідуальних карток акредитації.

Для акредитації необхідно подати до прес-служби (вул. Садова, 3, кімн. № 211) заявку на ім'я керівника Інформаційного управління апарату Верховної Ради України на офіційному бланку редакції засобу масової інформації за підписом керівника, завіреним печаткою установи.

Українські ЗМІ в заявках указують: засновників або видавців; статутні завдання; періодичність; тираж на час подання заявки (для друкованих ЗМІ); сферу (регіон) поширення; юридичну адресу ЗМІ; номери телефонів керівника; номери телефонів, факсу та електронну адресу служби інформації; потребу редакції в картках акредитації на пред'явника.

ЗМІ, зареєстровані за законодавством інших держав, указують у заявках реквізити центральної редакції, кореспондентського пункту в Україні та список журналістів і технічних працівників, які користуватимуться картками акредитації на пред'явника із зазначенням номерів посвідчень працівників іноземного засобу масової інформації, виданих МЗС України.

Друковані ЗМІ та інформаційні агентства до заявки на акредитацію додають копію свідоцтва про державну реєстрацію; телерадіомовні організації — копію ліцензії на мовлення, виданої Національною радою з питань телебачення і радіомовлення; телерадіоорганізації — виробники продукції (студії-виробники) — копію договору з телерадіомовною організацією на трансляцію програм.

Для отримання індивідуальної картки акредитації журналіста ЗМІ у своїх заявках додатково вказують прізвище, ім'я, по батькові, посаду, службовий і домашній телефони журналіста та додають дві його фотокартки (3х4 см).

Журналісти, які не є штатними працівниками ЗМІ, можуть акредитуватися на третю сесію Верховної Ради України четвертого скликання за заявками засобів масової інформації, з якими вони співпрацюють.

«Порядок акредитації журналістів і технічних працівників засобів масової інформації на третю сесію Верховної Ради України четвертого скликання» розміщено на веб-сайті парламенту в мережі Інтернет (адреса: www. rada. gov. ua, інформаційний сервер Верховної Ради України, розділ «Новини»).

Телефони для довідок: 226-25-42, 255-28-28, 255-28-32.

Інформаційне управління Верховної Ради України.

Уряд вніс новий проект бюджету

Вчора у Верховній Раді члени Кабінету Міністрів зустрічаються з представниками депутатських груп і фракцій. Буде обговорено проект державного бюджету на 2003 рік.

Уряд запропонував народним обранцям на друге читання новий проект державного бюджету на 2003 рік. Доходна частина становить трохи більш як 49,1 мільярда гривень, а витратна — понад 51 мільярд. Дефіцит державних коштів — майже 2 мільярди гривень.

Як повідомило агентство «Інтерфакс-Україна», Кабмін водночас скоригував макроекономічні показники на наступний рік. За прогнозами урядовців, валовий внутрішній продукт становитиме 240 мільярдів гривень, що на 7 мільярдів менше, аніж прогнозували раніше. Зменшено також прогноз рівня інфляції — із 7,7 до 5,2 відсотка — та офіційний середньорічний обмінний курс — з 5,57 до 5,48 гривні за один долар.

За словами постійного представника Кабінету Міністрів у Верховній Раді Володимира Рибака, рівень дефіциту проекту головного фінансового документа країни буде зменшено, якщо парламент прийме запропоновані урядом чотири законопроекти.

Водночас народні обранці, зокрема представники опозиційних сил, до запропонованого проекту державного бюджету налаштовані скептично.

Так, лідер БЮТ Юлія Тимошенко вважає, що буде зменшено фінансування регіонів і соціальних програм. Проект головного фінансового документа не передбачає також повернення податку на додану вартість. «Сьогодні всі вперше побачили той бюджет, який докорінно відрізняється від усіх попередніх варіантів», — цитує агентство Юлію Тимошенко.

А колишній голова Комітету Верховної Ради з питань бюджету Петро Порошенко в інтерв'ю журналістам заявив, що запропонований проект бюджету-2003 не матиме підтримки в сесійній залі. Він підкреслив, що уряд врахував лише думки про збільшення фінансування вугільної галузі.

Володимир КОРОЛЮК.

Не змішувати політику з економікою

400 працівників ВАТ «Ленінська кузня» пікетували 23 грудня Генеральну прокуратуру України, вимагаючи звільнення затриманого в ніч на 21 грудня генерального директора заводу Петра Блiндера. Як повідомив в інтерв'ю УНІАН голова профспілкового комітету «Ленінської кузні» Сергій Авдошин, колектив підприємства висунув три вимоги: не змішувати політику з економікою і не банкрутувати економічно стабільне підприємство, звільнити генерального директора і не допускати таких дій в подальшому. За словами С. Авдошина, за санкцією Генпрокуратури протягом останніх трьох місяців на підприємстві проводилися постійні перевірки Головним контрольно-ревізійним управлінням, прокуратурою, СБУ... На зборах трудового колективу було прийнято рішення про проведення політичного страйку.

У зверненні до Президента України, органів державної влади та ЗМІ, яке було одностайно прийнято на загальних зборах 23 грудня, трудовий колектив ВАТ «Ленінська кузня» закликав народних депутатів «захистити підприємство від політичного терору прокуратури», «припинити безпідставні перевірки і дати заводу можливість нормально працювати». У зверненні зазначається, що тиск на завод має винятково політичне підґрунтя. «Працівники слідчих органів прямо заявляли, що це пов'язано з вимогами влади розшукати компрометуючі факти на голову Комітету ВР з питань бюджету України, уповноваженого представника блоку «Наша Україна» Петра Порошенка, якого влада пов'язує з нашим заводом», — йдеться у зверненні.

Після звільнення директора ВАТ «Ленінська кузня» Петра Блiндера з-під варти працівники заводу завершили пікетування Генеральної прокуратури. Директор з персоналу підприємства Олександр Батухтін, коментуючи звільнення директора **в інтерв'ю УНІАН**, зазначив, що «першу перемогу отримали».

Хаос породить порядок?

Хаотичною назвав внутрішню політику нашої країни Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Кіщіро Амае на зустрічі з головою Народного руху Геннадієм Удовенком. Найбільшу увагу під час бесіди було приділено питанню вступу України до СОТ. А, як відомо, передумовою цього кроку має бути політична стабільність у державі. Посол висловив стурбованість, що парламентська більшість та меншість досі не можуть домовитися. За його словами, це негативно позначається на українсько-японських відносинах. Пан посол повідомив, що Японія планує збільшити економічну та гуманітарну допомогу Україні. Але для цього потрібно вже в січні підписати нову рамкову угоду про економічне співробітництво й затвердити її у ВР.

РИНОК — ДЛЯ РІВНИХ

Монополіст заслужив на більше

Антимонопольний комітет України наклав штраф на ДП «Енергоринок» у розмірі 100 тисяч гривень.

Справа про дискримінаційні умови продажу електроенергії незалежним постачальникам, однак, цікава не тільки цим. Не новина, що ДП «Енергоринок» ставить нервові вимоги під час укладання договорів з продажу електроенергії до обленерго і незалежних постачальників. З останніх вона вимагає ще й довідки про наявність у споживачів автоматизованих систем погодинного обліку електроенергії. Але в ході справи з'ясувалося, що покарати монополіста істотними штрафними санкціями означало б ризикнути інтересами споживачів, бо не виключено, що ДП «Енергоринок» компенсує свої втрати за рахунок збільшення оптового тарифу. Тож 100 тисяч, на думку голови АКУ Олексія Костусєва, штраф — ліберальний, монополіст заслужив на більше».

ФОТОФАКТ

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Квіти на могилі В'ячеслава Чорновола на Байковому кладовищі в Києві у день 65-ї річниці від дня його народження.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Дід Мороз з мандатом

Зелені стрункі красуні-ялинки «роз'їжджаються» нині до дитячих садків Білозерського та Комсомольського районів Херсонщини. Це подарунок дітворі від народного депутата України Володимира Демьохіна. За його сприяння у дні новорічних свят для юних вихованців пройдуть ще й вистави Київського театру ляльок «Ілай».

Новорічний подарунок від депутата отримали й дорослі. Кожна сільська бібліотека району матиме парламентську газету «Голос України». Передплатив її Володимир Демьохін і для херсонських журналістів-пенсіонерів.

Алла БРУСИЛОВА.

З неслухняними кучерями знайдено спільну мову

Кучеряве волосся древні вважали символом природності, невимушеності та життєрадісності. І, мабуть, мали рацію. Тому й намагалися будь-що зберегти ідеальні кучері, використовуючи різноманітні засоби.

З появою на українському ринку нової колекції шампуней відомої марки «Pantene Pro-V» — «Ідеальні локони» це зробити стало значно легше. Завдяки мікрочасткам зі зволожувальним ефектом, локони зберігатимуть форму на 70 відсотків краще. У наборі: шампунь, бальзам-ополіскувач та шампунь і бальзам — два в одному.

До слова, це вже п'ята колекція відомої торгової марки на українському ринку. Попередні чотири давно здобули визнання споживачів і призначалися для усунення основних ознак нездорового волосся: слабкості, посіченості, ламкості, тьмяності, браку слухняності та малого об'єму. «Ідеальні локони» не лише усувають ці негативні ознаки, а й допомагають підкреслити красу кучерів.

За словами представника торгової марки «Pantene Pro-V» Ганни Хакеборд, колекцію «Ідеальні локони» розроблено спеціально для тих, хто має кучеряве волосся. А завдяки новинці локони стають слухнянішими, пружнішими, здоровішими та надзвичайно красивими.

«Прислухайся, як лунко серце гупа під змовне сяйво грішної свічі»

ОСОБИСТОСТІ

Моє знайомство з цією людиною не було випадкове. Нас відрекомендували одне одному у стінах «Голосу України». Цілу годину, що промайнула, як мить, наш гість читав вірші, ділився планами, розповідав про вихід у світ чергової збірки пісень. Хто не знає — знайомтеся, а хто знає —вітайте: поет, заступник голови київської організації Національної спілки письменників України, заслужений діяч мистецтв України Леонід ФЕДОРУК.

О, зупинися!
Не виманюй губи!
Давай на мить замремо, помовчим...
Прислухайся, як лунко серце гупа
Під змовне сяйво грішної свічі.

Вона між нас, вона така гаряча.
Чи двоє нас, чи є вона одна?
То пирсне сміхом, то в плече заплаче,
То поз'єднає нас, то знов з'єдна.

Горить свіча!
Її натхненне соло
Єство моє підносить до небес,
І, як весни духмяний квітосполох,
Мій жадний зір обожнює тебе...

— Леоніду Євгеновичу, знаю, що ви нещодавно повернулися з Москви, де брали участь у Днях України в Росії. Розкажіть, будь ласка, про це докладніше.

— Надзвичайно приємно, що в Росії є Культурний центр України, де збираються наші земляки. Коли ми прийшли туди, відразу вразило: вільних місць у залі не було. На цю зустріч завітали, зокрема, представники московської мерії, професори університету Дружби народів, поети. Певна річ, я читав вірші українською мовою. Але то не стало на заваді розумінню поезії. Це ще раз підтверджує, що вірші сприймаються душею. А вона, як відомо, якоїсь однієї мови не має. Цей вечір тривав майже чотири години, і по закінченні люди не хотіли йти додому. І потім на прохання зали я прочитав ще не одного вірша...

— Чи не втомилася публіка? Адже слухати вірші чотири години поспіль ще й іншою для аудиторії мовою, певне, досить важко?

— Для присутніх там людей моє ім'я було нове. Отже, відчувався інтерес. А пізніше багато хто з них зізнався, що разом зі мною начебто повернувся в Україну. Туди, де колись жили, навчалися і де залишили своїх рідних.

— А що нового у вашому творчому доробку?

— У січні—лютому очікую на вихід книжки пісень «Золотої осені нектар». До неї ввійшли майже 80 пісень з нотами, автори музики якої є Олександр Білаш, Анатолій Пашкевич і багато юних композиторів. Щойно підготував рукопис книжки «Леоніди». В ній немає жодного вірша з опублікованих раніше. У збірці будуть вміщені також деякі листи, рецензії та газетні статті. Окрім цього, побачив світ альбом «Любімо її», де з дванадцяти творів десять написано на мої вірші й музику.

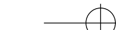
— Ви казали, що багато пісень на ваші вірші написали юні композитори...

— Є так звані фонди дитячої творчості. Торік ми провели перший київський фестиваль «Ровесники незалежності». Тепер у нас є представництва у чотирнадцяти областях України, на їх основі створено всеукраїнський добровільний фонд.

У 1991 році, коли наша країна стала незалежною, народилося 628 тисяч дітей. Ми поставили за мету виявити серед них таланти. Нині можемо пишатися одинадцятирічним композитором Віталієм Киянцею. Саме його десять мелодій на мої вірші будуть представлені у книзі «Золотої осені нектар».

Повертаючись до фестивалю «Ровесники незалежності», додам: у нас було 180 лауреатів і дипломантів у найрізноманітніших сферах — вокал, хореографія, література, музика, образотворче мистецтво. Організували й виставку рукотворних праць цих дітей. Безперечно, всі вони мають надзвичайно великий потенціал. І дуже хочеться, щоб ці діти завжди пишалися, що вони — ровесники незалежності України.

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Політикам пробачають усе. Крім поганих манер

Дипломатія — суто чоловіча професія. Вона в цьому переконана, хоча на практиці все життя спростовувала цю істину. Впродовж 35 років служба державного протоколу в Україні асоціювалася саме з її іменем. Знайомтеся: Галина Науменко. Радник-протоколіст. Статс-дама Шведського королівського двору. Вважає погані манери одним із найтяжчих гріхів української політики. Не виносить суворо напружених облич і зім'ятих піджаків. Уміє вибрати подарунок, гідний королів, і знає, що вдягти на новорічне приймання в Маріїнський палац і навіть в Букінгемський.

Галина НАУМЕНКО.

— Галино Олексіївно, то що все-таки заведено вдягати на такі заходи?

— Вбрання завжди має відповідати події. Пригадую, як на торішнє новорічне приймання у Маріїнському всі дами прийшли в чорних сукнях. Це було жахливо і неприродно, адже жінка завжди прагне виділитися, вдягти щось вишукане.

— Ви зберегли теплі стосунки з багатьма високопоставленими особами, які побували в Україні. Кого з них привітаєте з Новим 2003-м?

— Список великий. Насамперед привітаю графа фон Басовіц, колишнього посла Німеччини в Україні, колишнього посла Франції... Маргарет Тетчер, звичайно ж.

— Ви казали, що вітати зі святом можна і за допомогою візитки...

— Так. Мені на день народження Тетчер щоразу надсилає сувенір і свою візитну картку. Її ім'я закреслено, а на звороті написано моє. З допомогою візитки можна передати багато чого. Якщо залишена на вашому столі візитка заломлена, це означає: «Я був у вас, не застав, але висловлюю всіляку повагу». Гірше, коли заломлений ріжок її. Це — нагадування: «Ви так і не виконали обіцяного. Я був у вас».

— Мені якось вручили візитку, на якій, окрім імені власника, нічого не було.

— Таку візитку має право давати лише дружина відомого політика. Якщо ж вручив чоловік, це означає, що він перебуває на утриманні в дружини і сам нічого цікавого собою не являє. Певний час я збирала різні кумедні зразки. В моїй колекції є візитка, на якій написано: П. І. П., проректор, професор, одружений, має двох дітей.

— Візитка може багато чого розповісти про господаря. Як, власне, і вибраний ним подарунок.

— Звичайно. Не варто дарувати гостю із Франції сувенір, зроблений у Німеччині. Колись на подарунках розумілися. Королі Швеції та Непалу привозили з України київські фотоапарати, які, до речі, дуже цінували за кордоном. Жінкам за радянських часів ми часто дарували плахтову тканину. Сильвія, королева Швеції, була від неї просто в захваті!

— Галино Олексіївно, з певного часу слово «протокол» в Україні стали надто часто вживати в парі зі словом «прокол». У чому причина?

— У нас думають, що протокол — це серветка, чарка і дорога, якою пройде зарубіжна делегація. Слава Богу, усвідомили, що не можна протоколістам розмахувати руками перед носом Президента: «ви сюди пройдіть, ви — туди». Для цього є спеціальні жести, і їх потрібно знати.

Проблема в тому, що в Україні немає школи дипломатичного протоколу, немає кадрів. Колись я викладала протокол в Дипломатичній академії, але це в минулому... Нещодавно мене запросили американці читати лекції... київським інтернам. Ви не знаєте, чому американців так хвилює наше невігластво?

— Ви вважаєте, що за радянських часів до служби протоколу висували жорсткіші вимоги?

— Авжеж. До того ж нам завжди повідомляли мету переговорів, і ми допомагали досягти її. Інколи протоколісти просто рятували репутацію наших лідерів, як це було в Ватикані. Після польоту Гагаріна в космос уперше в радянській історії наша делегація поїхала до Ватикану. Очолював її Підгорний. Готував візит мій учитель, блискучий протоколіст Федір Молочков. Він побачив у резиденції Папи Римського раннього Ренуара і придумав таку заготовку. Коли Підгорний проходитиме повз картину, він зупиниться і скаже: «Який чудовий Ренуар!». Підгорний справді зупинився в потрібному місці, але раптом випалив: «Який чудовий молодий Рєпін!» Перекладач, треба віддати йому належне, переклав «Ренуар». Але прискіпливий кардинал підійшов до Молочкова: «Пан Підгорний сказав щось інше!». Молочков зметикував і відповів: «Уся справа у вимові. Ви кажете «Парі», ми — «Париж». І з Ренуаром так само».

— Розповідають, що один із колишніх українських послів — не казатиму, в якій країні, — відзначився тим, що постелив у себе в кабінеті килими і всіх примушував на порозі знімати взуття...

— Не можна призначати послами людей, які не мають уявлення про дипломатичну діяльність узагалі і про дипломатичний протокол зокрема. Тут немає дрібниць, тут важливо все: колір костюма, поворот голови, манера триматися, лексика...

Ми весь час кидаємося з однієї крайнощі в іншу. Нині, приміром, роблять акцент на знанні мови і часто призначають послами перекладачів-синхроністів. Вони, звісно, професіонали у своїй справі, і в ООН отримують найвищу зарплату. Але вони привчені передавати чужі думки й інколи не здатні видати власну, оригінальну, ідею.

— Кажуть, що левова частка успіху Путіна полягає в його знанні протоколу.

— Звичайно. В Академії КДБ, яку він закінчив, диппротоколу відведено 250 годин.

— Росія певною мірою виступила законодавицею у протокольній сфері...

— Це не зовсім так. Протокол — це давно усталені й дуже жорсткі правила, і вносити до них щось нове, не ризикуючи бути висміяним, складно. Те, що Горбачов колись на зеленому лужку перед Білим домом махнув рукою і сказав, що він із американським президентом зустрічається «без протоколу», насправді лише передбачений протоколом жест. Це демонстрація того, що сторони вже домовилися.

— Чому в нашої еліти такі кам'яні обличчя? Вони ніби бояться сказати чи зробити щось «не за протоколом»...

— Недаремно кажуть, що найбільші дурниці людина коїть із розумним виразом обличчя. Етикет — не судовий вирок. Його правила дуже прості й доступні. А найперше із них: людина має бути самодостатня. Можна «сидіти на грошах», обіймати дуже високу посаду і здаватися плебеєм. Бо свобода людини, його культура йдуть ізсередини. Якщо ви не знаєте, як їдять якусь екзотичну страву, не гріх і запитати. Але якщо при цьому ви дивитеся на офіціанта поглядом зацькованого кролика...

Я не прихильниця американізму, але завжди згадую Клінтона. Навіть коли спалахнув скандал з міс Левінські, в нього завжди на обличчі була легенька посмішка. Мовляв, я володію ситуацією, а не ситуація мною.

Чому мені так легко було працювати з королями, президентами Франції, Німеччини? Тому що вони все вміли обертати на жарт. Який був чарівний Аденауер!..

— Це у нього в резиденції ви троянди саджали?

— У нього, у нього. За Микити Сергійовича відносини з Німеччиною в нас були непрості, але водночас Хрущов надсилав Аденауеру кримські троянди, які той дуже любив.

— Ви зібрали солідну картотеку всіх зарубіжних лідерів та іноземних делегацій, які колись відвідували Україну...

— Зазначте, неофіційних делегацій! Я дуже хотіла б видати це повне зібрання доказів того, що Україна ніколи не була поневоленою радянською республікою. Україна була зорієнтована на міжнародні організації і відігравала велику роль в ООН. Її відвідували. Скажіть мені, за 10 років незалежності до нас приїхав хоч один король? Ми весь час б'ємо себе в груди: «Ми —незалежні. Подайте нам, суверенним». Та нехай інші про нас скажуть, що ми незалежні. Я вважаю, що про це своєму народові мають нагадувати лише перші особи держави. Та й то один-два рази на рік.

Бесіду вела Ганна ЛУКАНСЬКА.

ФОТОФАКТ

Кенію називають країною дикої природи та ручних богинь. Але раз у рік вона, безперечно, стає країною ручних Дідів Морозів. Різдво тут традиційно відзначають у колі сім'ї. А ось Новий рік зустрічають на воді. Кенійці купаються в річках, озерах, океані, їздять на лодках — одне слово, веселяться.

Фото АП.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Між минулим і майбутнім

23 роки тому війська 40-ї армії і авіація ВПС СРСР перетнули кордон Афганістану. Про цю війну у нас говорити не люблять. Зростає ціле покоління, яке не знає, коли ця війна почалася і чим закінчилася.

«Країни Середнього Сходу. Іранська революція. Трагедія Афганістану» — так звучить тема, якій шкільна методичка з історії (11 клас) рекомендує присвятити один урок. 45 хвилин... 3 тисячі 280 загиблих... 72 зниклих безвісти... Генерал-майор Віталій Раєвський, заступник голови Держкомітету у справах ветеранів запропонував назвати це інтерв'ю рядками з вірша Олександра Мурзіна, учасника тих подій: «О прошлом я уже и не грущу, О будущем боюсь и ночью думать».

— У нас з'явилася ідея випустити так звану ювілейну монету, присвячену афганській війні, — каже Віталій Анатолійович. — Художник Олександр Івахненко зробив ескіз. На аверсі хотіли написали «Обов'язок. Трагедія. Звитяга». А виручені гроші запропонували передати на потреби ветеранів, виготовлення нагород тощо. Ну і ось отримали лист із Нацбанку: «Випуск монет на запропоновану тематику недоцільний, враховуючи неоднозначність сучасної оцінки подій того часу. Це суперечить миролюбній політиці, без'ядерному і позаблоковому статусові нашої країни...». До чого тут без'ядерний статус і яка позаблоковість, якщо Україна уже заявила про бажання ввійти до НАТО?

— Таке враження, що про афганську війну просто соромляться згадувати. Є установка: Україна як держава тоді не відбулася, тож ця війна — частина чужої історії.

— Я іншої думки. Адже 150 тисяч наших співвітчизників пройшли через цю війну. Багато з них залишилися там назавжди. А матері, дружини? Чому діти тих, хто воював, нині з відкритими ротами дивляться американські фільми про вигаданих героїв і вигадані події, коли свої герої живі? І все-таки намагаються про це не згадувати, ніби цієї війни ніколи й не було. Це неправильно. Це було. Хто сьогодні не вшановує героїв, той їх втратить у майбутньому. Щоб була сильна політика, потрібна сильна армія. Ми маємо таку? Є оборонна доктрина. Ми сказали, що Україна не має ворогів. Але чи багато у нас союзників?

— Віталію Анатолійовичу, чому «о будущем боюсь и ночью думать»?

— Досвід історії не аналізують і висновків не роблять. Мій батько — учасник Великої Вітчизняної. Хіба він думав, що його син теж воюватиме? Однак довелося. І, на жаль, остання війна Радянського Союзу не стала останньому війною на землі. Хто дасть гарантію, що не доведеться воювати моєму синові. Ті, хто засуджував введення військ до Афганістану, підписалися під застосуванням сили в Чечні. Світова громадськість якось спокійно поставилася до бойових дій США в Афганістані...

Коли не стало Союзу, Варшавського договору, потрібно було шукати інший привід для втручання у внутрішні справи тих держав, де американці мають свої інтереси. І зручним приводом є тероризм. Багато говорять про те, що ісламські терористичні організації тісно пов'язані з Саудівською Аравією. Але нікому не спадає на думку бомбардувати цю країну. Щоб залякати і показати свою могутність, обрали відсталий Афганістан.

— Можливо, різниця в оцінках пов'язана з різними причинами, що спонукали до початку воєнних дій. Адже у нас заведено вважати, що рішення про введення військ до Афганістану було непродумане, ухвалювали його «вузьким колом обмежених людей»?

— Усе було не так просто. Рішення приймали з великими труднощами, воно не було поспішним, спонтанним. Враховувалася велика кількість суперечливих, швидкоплинних і гострих чинників, які безпосередньо зачіпали інтереси державної безпеки Союзу. Тривала холодна війна. Антишахська революція в Ірані, встановлення ісламського режиму змусили США шукати нові місця для військових баз. І масована допомога афганським заколотникам, посилення угруповання сил США в регіоні не могли не насторожити радянських керівників. Крім того, посилилася американська військова присутність в Перській затоці.

Після приходу до влади Хафізули Аміна, вбивства ним Таракі перед радянським керівництвом постала проблема: розв'язати цю критичну ситуацію. Особливе занепокоєння зумовили дані, які надходили по лінії КДБ в жовтні-листопаді 1979 року про те, що Амін намагається переорієнтувати свою політику на США та КНР. 8 грудня Леонід Брежнєв провів нараду з Андроповим, Громиком, Сусловим, Устиновим. Довго обговорювали становище, зважували всі за і проти введення радянських військ. Як докази Андропов і Устинов наводили такі факти: ЦРУ докладало зусиль зі створення «Нової Великої османської імперії» із включенням до неї південних республік СРСР; відсутність на півдні системи ППО, що — в разі розміщення в ДРА американських ракет типу «Першинг» — ставило під загрозу чимало життєво важливих об'єктів, наприклад космодром Байконур; можливість використання Пакистаном і Іраком афганських уранових родовищ для створення ядерної зброї; встановлення в північних районах Афганістану влади опозиції та приєднання цього району до Пакистану. Останньою краплею, яка переважила терези на користь введення військ, стало рішення міністрів закордонних справ і оборони НАТО на зустрічі 12 грудня в Брюсселі. Вони схвалили розташування в Західній Європі нових американських ракет середньої дальності «Круз» та «Першинг-2». Того самого дня, коли надійшла ця інформація, Політбюро одностайно ухвалило рішення про введення військ до Афганістану.

— Тепер це історія, але минуле і визначає майбутнє.

— Головний урок в тому, що треба всіма доступними способами унеможливлювати розв'язання війни, знаходити мирне вирішення конфліктів, шукати будь-які компроміси, йти на максимально припустимі поступки, щоб зберегти мир. Але коли вже ухвалено рішення про початок бойових дій, то не слід втішати себе ілюзіями, що обійдеться малими жертвами. У війну не грають...

Інтерв'ю взяла Наталя ФІЛІПЧУК.

ФОТОФАКТ

Сьогодні більша частина християнського світу святкує Різдво Христове. Відзначають це свято і в Афганістані.

На знімку: військові британського контингенту. Цього року Санта-Клаус розшукуватиме їх у Кабулі.

Фото АП.

Багатство Фліка,

або Ніхто не хоче подарунка з нацистського минулого

Німецький мільярдер, онук барона Фрідріха Фліка, який володів металургійним концерном і був головним військовим постачальником Гітлера зброєю, Фрідріх-Християн Флік заявив у пресі, що хоче подарувати 2500 художніх полотен одному з музеїв. Однак донині не знайшлося охочих прийняти цей коштовний подарунок. Адже колекція картин має тавро: її нібито куплено на нацистські гроші.

Досі перебіг переговорів мецената з державними музеями Берліна залишається таємницею. Як заявив представник фонду культури Матіас Хенкель, це надто слизька тема. Представникам «зелених» потрібно буде багато часу, щоб її вивчити та вирішити, чи можна таку колекцію експонувати в столиці.

Фрідріх-Християн Флік, котрий народився 1944 року, та його брати одержали спадщину концерну Фліка. Про них досі часто можна було прочитати в жовтій пресі. Фрідріх-Християн пояснює, що йому як колекціонерові та шанувальнику мистецтв і синові багатих батьків нині важко перейти зі сторінок скандальної преси на сторінки газет, які пишуть на теми культури. Крім того, його меценатство обтяжує насамперед нацистське минуле його діда Фліка, який хоч і зібрав чудову колекцію картин, але був одним із прибічників нацистів.

На Нюрнберзькому процесі 1947 року Флік-дід був засуджений до семи років позбавлення волі за використання рабської праці примусових робітників, пограбування окупованих територій та за стосунки з есесівськими бонзами. Однак уже 1950 року його помилували. Критики вважають, що сучасна колекція онука зібрана на нацистські гроші, тому вона не може експонуватися в Німеччині. До того ж спадкоємці Фліка відмовляються робити будь-який внесок у фонд економіки, призначений для виплат відшкодувань колишнім примусовим робітникам.

Проте Флік-молодший хоче будь-що представити свою колекцію картин широкому загалові. Думки поділилися: ті, хто «за», аргументують тим, що це — одна з найбільших колекцій сучасного та абстрактного мистецтва в світі. До неї увійшли роботи відомих художників Брюса Науманна, Марселя Брудгерса, Джесона Родеса. Опоненти заперечують саму можливість експозиції колекції картин тим, що гроші, на які вона купувалася, можливо, замішані на крові.

А тим часом Фрідріх-Християн Флік намагається подарувати колекцію музеям світу. Оскільки експозиція потребує великих площ (приблизно шість тисяч квадратних метрів), то її господар згоден спорудити такий виставковий зал. Він пропонував виставку Цюріху, але дістав відмову: громадяни швейцарського міста влаштували грандіозні демонстрації протесту. Тому Флік нині знову в пошуках місця для свого дару й веде переговори з музеями Дрездена, Лондона та Нью-Йорка, перебіг яких не оприлюднюється.

Колись уряд Гельмута Коля вже відмовив спадкоємцям барона Тіссена, які також пропонували німецьким музеям безцінну колекцію живописних полотен. Тоді вона була передана Швейцарії. Тож ситуація із зібранням картин Фліка викликає неоднозначну реакцію в Німеччині. Останнє слово — за урядом федеративної республіки.

Валентина ПИСАНСЬКА.

СУСПІЛЬСТВО

РОДИНА СИМИРЕНКІВ

ЕЛІТА НАЦІЇ

«Король садівництва» Левко

(Продовження)

У час розквіту фірми «Брати Яхненки й Симиренко» народився Левко Симиренко. Це було 6 лютого (за старим стилем) 1855 року. Його батько, знаменитий цукрозаводчик та інженер Платон Федорович, захоплювався також садівництвом. З дружиною Тетяною Іванівною, котра була безмежно закохана в природу, вони заклали декоративний і плодовий сад. Змалку разом з садівниками Левко доглядав за саджанцями, робив перші досліди. Глибоке враження справили на нього мандрівки з батьками за кордон, де він побачив розкішні оранжереї і дендрарії. Рано, у восьмирічному віці, хлопчик втратив батька, але всі його прагнення, палке бажання вчитися садівничому ремеслу, підтримала мама. Незважаючи на крах фірми, коли один за одним повмирали два покоління її засновників і керівників, Тетяна Іванівна змогла дати чотирьом синам і доньці вищу освіту. А ще вона виховала своїх дітей працьовитими, дисциплінованими, порядними людьми. У своїх спогадах «Очима пам'яті» Тетяна Володимирівна Симиренко наводить листа Левка Платоновича до своєї доньки Тетяни: «Бабуня — свята людина, — писав він, — і християнка в найкращому розумінні цього слова. Метою нашого життя повинно бути прагнення стати подібними до неї і бути гідними її та її любові до нас усіх... її повсякчасна думка і турбота була з вами, її онуками, і вона завжди палко бажала, щоб ви зросли добрими, щирими і чесними людьми».

Після закінчення із золотою медаллю приватної гімназії Кнері в Одесі, Левко Симиренко в 1873 році стає студентом природничого відділення фізико-математичного факультету Київського університету. Однак провчився він у Києві лише два роки. Щоб уберегтися від арешту за зв'язки з революційно настроєною молоддю та українською культурницькою громадою (котру в цей час активно, хоч і без розголосу, підтримував його дядько — Василь Федорович Симиренко), хлопець переїжджає до Одеси. Але й тут, у Новоросійському університеті, за спілкування з гуртківцями «Народної волі» Андрія Желябова, студента з Млієва не залишає у спокої поліція. І хоч майбутній видатний помолог був далеким від екстремізму народовольців, а більше схилявся до ідей європейської соціал-демократії, після закінчення університету його арештовують прямо у батьківському будинку на Платоновому хуторі.

Нині в Старому домі, в музеї родини Симиренків, експонується карта «Шляхи тюрем і заслання Левка Симиренка 1879—1887 рр.». Рік перебував 24-літній випускник університету спочатку в Лук'янівській, а потім у Мценській Курської губернії в'язницях. Після цього — сім років заслання в Красноярську, останні два — в Іркутській губернії. Навіть перебуваючи у Сибіру, Левко Платонович не припиняв займатися улюбленою справою. Тим паче що його таланти зауважив місцевий промисловець Кузнецов і доручив агрономо-садівнику свої оранжереї. На диво-урожай, який Симиренко виплекав у тріскучі сибірські морози: соковитий виноград, полуниці, цитрини, мандарини, а також томати, огірки, картоплю, — приїжджали і приходили дивитися з усього тайгового краю. Нині, мабуть, мало хто з красноярців знає, що й чудовий парк з рідкісними для Сибіру деревами, посадив в їхньому місті український юнак Левко Симиренко...

У Сибіру «мліївський мрійник» тяжко захворів на тиф і гострий ревматизм . Аби не знайомство, а потім одруження з польською дворянкою Альдоною Гружевською, котра за революційну діяльність також відбувала каторгу, невідомо чи вижив би майбутній «король садівництва».

▼ Альдона Емілівна цілодобово піклувалася про хворого, через своїх друзів діставала необхідні ліки, добивалася від іркутського генерал-губернатора пом'якшення умов перебування Левка Платоновича на засланні. Її термін перебування «під особливим таємним наглядом» жандармерії вже скінчився. І вона цілком присвятила себе коханому чоловікові.

Навесні 1888 року родина Симиренків повернулася на Платонів хутір. Народилися діти: донька Тетяна та сини — Платон і Володимир, майбутній професор помології, який продовжить батьківську справу. Рідна земля, квітучі мліївські садки знову захопили і полонили Левка Платоновича. Він з головою поринув у творчу роботу. Влада позбавила його права займатися науковою працею в державних установах, і вчений почав організовувати приватний плодовий розсадник.

— Фактично, — зазначає багаторічний дослідник наукової спадщини родини Симиренків, академік Української екологічної академії Петро Вольвач, — з цього першого в Росії закладу розпочинається історія українського та російського наукового садівництва.

На той час не було жодного напряму в садівничій науці, який лишився б поза пильною увагою вченого-селекціонера. Левко Платонович опрацьовує наукові засади промислового розсадництва, розробляє і впроваджує в цю галузь технологію зимового щеплення плодових культур, досліджує та випробовує в умовах України найцінніші сорти садівництва, збирає світову колекцію кращих сортів плодових, ягідних та декоративних культур. Уже наприкінці позаминулого століття, пише Петро Вольвач, у симиренківській помологічній колекції було зібрано понад 3000 сортів плодових та ягідних культур, 927 (!) сортів троянд, більш як 300 сортів хвойних та інших порід.

У Млієві також було зібрано колекцію низькорослих вегетативно розмножуваних підщеп, яка стала базою для розвитку промислового карликового садівництва Російської імперії і навіть сусідніх європейських країн. Упродовж багатьох років на всіх тогочасних міжнародних виставках садівництва український помолог неодмінно здобував найвищі нагороди. Його обирали почесним членом садівничих товариств країн Західної Європи. Де згодом поділося унікальне надбання Левка Платоновича з впровадження такого поширеного і запозичуваного нині з Голландії пальметного (низькорослого) садівництва — належить ще дослідити.

Мліївський розсадник Симиренка мав наукові контакти майже з усіма науковими закладами, розсадниками та плодовими фірмами світу. Відомий бельгійський вчений Едуард Пайнерт ще задовго до виходу в світ фундаментальних робіт Левка Платоновича, «Генерального каталогу» та «Помології» в трьох томах, писав після зустрічі з ученим: «Я мав честь познайомитися з людиною, яка своїми працями, своїми знаннями, своїм надзвичайно високим розумом найбільше сприяла поширенню плодових культур у Росії». А Всеросійське імператорське товариство плодівництва, вітаючи Симиренка з виходом «Кримського промислового садівництва», змушене було визнати: «Щаслива країна, в якій живуть і працюють такі вчені-трударі, як Л. Симиренко, який збагатив російське садівництво не лише науковими працями, а й сотнями тисяч плодових дерев для промислових садів».

Окрасою вітчизняного садівництва, одним з найцінніших сортів яблуні, яким захоплювалися зарубіжні колеги «короля садівництва», став виведений ним ренет Платона Симиренка, названий на честь батька. Упродовж століття цей сорт був провідним у промислових садах України, Росії, Молдови, Закавказзя. Шкода, що сьогодні навіть у садах Інституту садівництва Академії аграрних наук України, який носить ім'я видатного помолога і розташований на родинній садибі Симиренків у Млієві, на знаменитому Платоновому хуторі, годі шукати соковитого, духмяного, ні з чим не зрівнянного ренету П. Симиренка... Прикро, але багато з надбаного батьком і сином Симиренками тут забуто і, головне, втрачено колишню славу Млієва — столиці садівництва України.

Йшов 1920 рік. Учений уже опублікував понад 100 великих наукових праць і завершував масштабну роботу, яку мав намір назвати «Українсько-російська помологія». Весь обсяг написаних знаменитим садівничим фундаментальних праць був таким неосяжним, що чимало його сучасників, а згодом послідовників, вражалися не тільки розумовими, а й фізичними можливостями цієї видатної людини. Кількість праць, підготовлених Левком Платоновичем до друку, і сьогодні є непосильною навіть для численних наукових колективів.

...У той післяріздвяний вечір 1920 року вся родина пішла гостювати до сусідів, а Левко Платонович залишився дома сам. Він сидів у своєму затишному кабінеті і писав «Помологію». Захоплений роботою, в радісному передчутті завершення важливої праці, 65-річний вчений не помітив, як чиясь темна постать з'явилася в яскраво освітленому вікні. Дзенькнула шибка, пролунав постріл і Левко Платонович, скропивши своєю кров'ю недописані сторінки книги, впав на стіл...

У радянський час біографи Л. Симиренка стверджували, що його застрелили «бандити-націоналісти». Внучка Левка Платоновича Тетяна Симиренко, яка мешкала після другої світової війни в Канаді, відкидала ці безглузді вигадки. Родина Симиренків знала, що їх батька, брата, дідуся Левка Платоновича, вбили чекісти. Бо він, як і кожне покоління його славного роду, завжди був на боці «націоналістів», справжніх патріотів своєї Батьківщини. У 20-х роках минулого століття навкруг легендарного урочища Холодний Яр, від якого Мліїв був не так далеко, діяли озброєні "гайдамацькі" загони, які боролися з більшовицькою навалою під командуванням Головного отамана військ УНР Симона Петлюри. Очевидно, за підтримку борців за самостійність України і вбили червоні комісари «короля садівництва».

Професор Володимир

Трагічну долю батька Левка Платоновича Симиренка повторив його син Володимир.

З дитячих років закоханий в садівництво, він завжди був поруч з батьком на дослідних роботах у Мліївському розсаднику. «Жвавий, кмітливий і допитливий хлопчина був загальним улюбленцем у родині, — писала про дитинство батька Тетяна Симиренко. — Тому зростав люблячим, пестливим та винятково життєрадісним. Володя вставав до схід сонця і до сніданку оббігав господарство та забігав до своєї бабусі Тетяни Іванівни поділитися з нею подіями в саду.

За сніданком він любив розповідати ці новини римою, на зразок: «У саду вже стигнуть абрикоси. Про це знають тільки Володя та оси». Як і всі Симиренки, Володя мав добрий слух і неабиякий хист до музики. Поділяв він і любов родини до книжок та, маючи феноменальну пам'ять, міг читати напам'ять сторінки з улюблених творів. Але понад усе він любив природу і у 8 років оголосив батькові, що теж стане помологом і вкриє садом увесь світ...

Левко Платонович сприйняв цей намір серйозно і приставив Володю учнем до досвідчених садівників». Тому ще до вступу в Київський політехнічний інститут Володимир Симиренко блискуче знав помологію та біологію плодових культур. Наукою почав займатися в студентські роки, а практика завжди у нього була — мліївські сади.

У часи УНР першокласному вченому-агроному запропонували посаду фахівця п'ятого рангу відділу садівництва Міністерства земельних справ.

Через рік після загибелі батька Володимира Симиренка призначають директором першої в Україні науково-дослідної садстанції та Центрального державного плодового розсадника України. Грабежі більшовиків та денікінців, «своїх» нечистих на руку людей довели у двадцятих роках «Левкову станцію» до руїни і занепаду. Багато будівель її були поруйновані, дерева позаростали бур'янами і їх рубали на дрова, багатющу наукову бібліотеку пограбували.

Однак за дев'ять років праці в Млієві діяльний, завзятий Володимир Львович знову перетворив Платонів хутір і садстанцію на квітучий куточок. Він був уродженим організатором і своїм ентузіазмом запалював до творчої праці всіх. «Найвражаючішою рисою батька, — пригадувала Тетяна Симиренко, — була життєва снага, що перехлюпувалася в ньому через вінця. Його працездатність не мала меж. Непохитно справедливий і принциповий, він був вірним, відданим товаришем і з усіма тримався просто та рівно. На станції батько був сонцем, довкола якого все оберталося в належний кожному з нас спосіб...»

У 1926 році в Марії Демидівни та Володимира Львовича народився первісток — донька Тетяна. У цей час щасливий батько працює не лише директором садстанції та Центрального плодового розсадника України. Він — професор Київського політехнічного, Полтавського та Уманського сільськогосподарських інститутів, голова Всеукраїнської помологічної комісії при Наркомземі України, засновник і редактор перших україномовних часописів «Вісник садівництва, виноградарства та городництва», з 1930 року — «Садівництва та городництва». Як і Левко Платонович, вільно володіючи європейськими мовами, Володимир Симиренко готував наукові праці свої та співробітників садстанції кількома іноземними мовами. Переклав та підготував до друку популярний «Підручник садівництва» Греля.

У тому багатому на події 1926 році Володимир Симиренко розпочинає споруджувати в Млієві адміністративний будинок садстанції, або, як згодом його назвуть за неперевершену красу і архітектурну довершеність, Будинок науки. У 1928 році будівництво було завершено. І досі в цьому добротному, вишуканому приміщенні, котре гармонійно вписалося в навколишній ландшафт, знаходиться Мліївський інститут садівництва Академії аграрних наук України. Тільки, на жаль, ніщо в його стінах не нагадує про його будівничого, першого директора садстанції...

За свої 47 років життя професор Симиренко написав сотні різноманітних наукових праць. Серед них — і підручники для вузів, і наукові монографії із садівництва, і численні статті в часописах, і видання для фахівців середньої та нижчої ланок. Воістину невичерпною була творча енергія цієї людини, котра лише впродовж трьох років — з 1929-го по 1932 рік підготувала до друку три свої фундаментальні праці «Плодовий розсадник», «Плодові асортименти України», «Часткове сортознавство плодових рослин» у двох томах. Останній праці судилася особливо драматична доля. Після обшуку «енкаведистами» квартири професора в 1933 році слід цього унікального рукопису загубився. Довгий час вважалося, що його, як і весь родинний архів — козацькі грамоти, малюнки Тараса Шевченка, листування, відзнаки Левка Платоновича Симиренка — більшовицька спецслужба спалила. Однак через 60 років, після проголошення України незалежною державою, з далекої Канади, приїхала на рідну землю Тетяна Володимирівна Симиренко і привезла збережений в тяжких випробуваннях батьків рукопис...

Історія повторилася: донька Левка Платоновича — Тетяна Львівна Симиренко — також врятувала і зберегла зрошений кров'ю рукопис «Помології» свого батька. Скромна київська вчителька французької та німецької мов, в якої НКВС закатувало батька, чоловіка, брата, сина, поклала все своє життя, щоб опублікувати найголовнішу наукову батьківську працю. Нині обидві багатотомні титанічні роботи Левка та Володимира Симиренків надруковані і служать садівничій справі України.

У 1930 році професора Симиренка призначають директором Всесоюзного науково-дослідного інституту плодового та ягідного господарства в Києві і він покидає улюблений Мліїв. Наприкінці 1931 року відбулася всесоюзна нарада зі стандартизації асортименту плодових культур, на якій Володимир Львович сміливо виступив проти «мічуринських наукових досягнень» у селекції.

Розплата за викриття авантюризму і невігластва в науці не забарилась. Справу професора Симиренка розглядала судтрійка ДПУ УРСР. На підставі статті 54 п. я Кримінального кодексу вченого засудили до страти, яку згодом замінили 10 роками суворого режиму. Після вироку Володимир Львович ще сім місяців був у камері смертників більшовицьких казематів Києва. Перебуваючи в Лук'янівській в'язниці, де майже 55 років тому був і його батько, вчений написав автобіографію.

«Скромний перелік лише наукових праць професора Володимира Симиренка займає кілька сторінок, — з хвилюванням вивчав «справу ворога народу» дослідник Петро Вольвач. — Очевидно, він мав намір переконати більшовицьких інквізиторів у своїй причетності до розвитку садівництва в країні. Проте саме такі вчені й не були потрібні комуністичній системі. Вона їх нещадно нищила...»

Через три роки перебування в Херсонській виправно-трудовий колонії В. Симиренка напередодні нового, 1937-го, року «достроково звільняють» і водночас надсилають депешу про новий арешт. Слідство тривало вісім місяців уже в Москві. Під наглядом «енкаведистів» професору було дозволено працювати рядовим агрономом у тресті «Держплодорозсадник».

А навесні 1938 року Володимира Львовича знову арештували. Звинуваченого «в участі в антирадянській шкідницькій організації» його розстріляли. У ніч з 17 на 18 вересня 1938 року перестало битися серце останнього визначного науковця і патріота з покоління родини Симиренків.

Мліївські роздуми

На колишньому Платоновому хуторі, обабіч Старого дому, де тепер розміщений музей родини Симиренків, досі ростуть дерева, посаджені Левком Платоновичем. На жаль, більш як сторічні дуб, каштан, софора японська, береза нині недоглянуті, обтяжені старим сухим гіллям. На розлогому горіхові, який стоїть на варті будинку Мліївського інституту садівництва, паразитує омела. У всьому парку віє пусткою і безгосподарністю. Стоять, немов карикатури на комуністичну «наочність», вицвілі вітражі «Алеї почесних садівників». В іржавих рамках замальовані фарбою якісь гасла. І поруч — занедбане гіпсове погруддя засновника саду і парку... Ще далі — перед інститутом, який нині носить ім'я Левка Симиренка, «тулуб агітатора з головою Калініна, а напис проголошує, що це мій дід», — з болем писала про невдалу скульптуру Тетяна Володимирівна Симиренко. Втім, майже все у Млієві віддавало єдиній спадкоємиці пекучим болем. Поруйновані старі будинки, де народились, жили і творили Симиренки, знівечена родинна церква, сплюндрований цвинтар, де на кістках її рідних поховали чужих людей, вирубані дерева дендропарку...

Протягом десяти літ, рік у рік, прилітала з-за океану на Черкащину поважних літ жінка, щоб вклонитися рідній землі, ще раз вдихнути повітря Батьківщини і ... пересвідчитися, що схаменулися люди, повернули із забуття «правдиву пам'ять про земляків, які колись розвинули, збагатили і окультурили їх край...»

На жаль, Тетяна Володимирівна так і пішла з життя, не дочекавшись проголошення українським урядом постанови про створення Національного історико-культурного заповідника родини Симиренків. Не раз вона про це особисто говорила з керівниками найвищої виконавчої інституції держави. Прем'єр-міністри погоджувалися з нею, обіцяли, але, не встигнувши підписати довгоочікувану постанову, йшли у відставку...

Тепер за вшанування пам'яті видатних українців взялася Верховна Рада, ухваливши постанову про відзначення в 2005 році 150-річчя від дня народження Левка Симиренка та 110-річчя від дня народження Володимира Симиренка. Водночас парламентський Комітет з питань культури і духовності в особі його голови Леся Танюка звернувся з листом до Прем'єр-міністра України. «Упродовж XIX—XX століть, — йдеться у листі, — славетна й численна родина Симиренків зробила величезний внесок у розбудову економіки й промисловості України, національної науки й культури. Вона підготувала матеріальний грунт для національно-патріотичних сил. Велич цього роду ще належить осягати, але те, що його приклад є принципово важливим у справі побудови нової демократичної України, безперечно. Представники кількох поколінь цього роду уславили Україну на цілий світ. Тому його родинне гніздо — Платонів хутір — повинне піднестися в наші дні до рівня національних заповідників, як Шевченківський в Каневі та Чигирин».

Особливо важливим у зверненні до глави уряду є те, що Комітет з питань культури та духовності не обмежує увічнення пам'яті славетної родини лише двома її представниками — ученими-помологами Симиренками. У Млієві, переконаний Лесь Танюк та його однодумці, має звестися на місці понищеного родинного цвинтаря меморіальний ансамбль усім Симиренкам — від козака Андрія, чумака Степана до замордованого більшовиками професора Володимира Симиренка.

Потрібно створити нову експозицію і технічно обладнати Мліївський музей, реконструювати симиренківську бібліотеку, видати книгу та зняти кінофільм про рід Симиренків. І, звичайно ж, найкращим ушануванням велетнів національної еліти буде відродження мліївських садів, дендрарію, садово-паркового ландшафту, каскаду ставків, річки Вільшанки, реконструкція Старого дому та родинної Свято-Троїцької церкви. А ще — відновлення роботи садівничої школи, виховання нової молодечої парості — еліти симиренківського «калібру». Палких патріотів Батьківщини, працьовитих і відданих своїй справі!

Задумаємося: якою була б наша Україна, аби сьогодні жили і працювали могутні розумом і сильні національним духом брати, батьки і сини Симиренки! Хіба вони бідкалися б, чому після 12 років незалежності в нас досі нема українського трактора, комбайна і плуга?!

...Спокійно, відкрито, з почуттям власної гідності дивляться на нас з портретів Великі Українці. З почуттям внутрішньої сили. Зняти б з стіни «кулуарів» Верховної Ради «картину» із зображеннями "героїв конституційної ночі" та відкрити галерею Симиренків...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімках: «король садівництва» Левко Симиренко; Платон Львович, Володимир Львович, Левко Платонович, Тетяна Львівна Симиренки; родинна церква Симиренків у Млієві.

ПОЛІТИКА

На зимових канікулах

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

На Черкащині зареєстровано 56 партій. Кожний п'ятдесятий житель області є партійцем. У районах діє близько 280 районних, понад 100 міських та 4 міськрайонні організації різних політичних сил. Утім, велика кількість політичних організацій оманлива. Бо їх усіх легко розділити за категоріями: провладну, опозиційну і «символічну». Опозиційні сили, як їм і належить, час від часу проводять масові акції протесту. Провладні виходять на люди зрідка. «Символічні» — лиш оберігають назву партії та носять у портфелі її печатку.

Добре, коли партійці уміють співати

Апофеозом виступів опозиційних сил проти влади стало позаминулорічне зимове протистояння під стінами облдержадміністрації. Представники соціалістів, «Батьківщини», «Собору», обох Рухів та УНА-УНСО розбили на газоні під «білим домом» наметове містечко. З боку пам'ятника вождю світового пролетаріату підпирали його антипрезидентськими гаслами комуністи та кілька громадських організацій. Пікетувальники-комуністи вдень збирали підписи під своїми реляціями, а «наметівці» цілодобово вимагали «Кучму — геть!».

Через кілька днів після встановлення наметів, пізно ввечері, до протестуючих прибув «Беркут». Командири підрозділу дали наказ зняти містечко, прапори і гасла. Однак міський голова Володимир Олійник, з'явившись на місце події, що називається, грудьми закрив намети. До півночі кількатисячна громада черкащан на чолі з «бунтарем Олійником» співала під вікнами облдержадміністрації «Реве та стогне Дніпр широкий», «Заповіт» Шевченка, і в беркутівців не піднялася рука розганяти з площі «хор». Наметове містечко було відстояно.

Другою значною опозиційною хвилею стала, безумовно, всеукраїнська акція «Повстань, Україно!». На Черкащині вона пройшла не лише в обласному центрі, а й у кожному районному містечку та селищі. Сумарно в ній узяло участь близько 40-50 тисяч чоловік. Отже, цю кількість людей можна зарахувати до прихильників опозиції. Це — найчисельніша в області сила.

Осінній наступ опозиції очолювали народні депутати України комуніст Володимир Єщенко, соціаліст Олексій Малиновський, нашоукраїнці Микола Булатецький, Любов Майборода та тепер уже колишній мер Черкас, координатор «Батьківщини» Володимир Олійник. З настанням холодів активність обласних організацій КПУ, СПУ, «Батьківщини», обох Рухів, партії «Реформи і порядок» стихла. Хіба що невгамовна Любов Майборода розворушить своїми гнівними виступами на адресу влади своїх колег в обласній раді та переконана комуністка Ольга Берестянко вступить з нею у дискусію.

Щодо раніше активної в області УНА-УНСО, то, втративши свого лідера Руслана Зайченка, котрий більше року перебуває разом з побратимами під слідством на Лук'янівці, націоналісти пішли «у підпілля».

Троянда — улюблена квітка керівників

Безперечно, найвпливовішою партією в регіоні є Соціал-демократична партія (об'єднана). Її очолює на Черкащині голова облдержадміністрації Вадим Льошенко. Ні для кого не секрет, що й керівником області він став завдяки активній розбудові партійних лав, тісному контакту з лідером есдеків Віктором Медведчуком та з іншими знаними політичними постатями.

На сьогодні обласна спільнота соціал-демократів наймасовіша і найбільш організована структура. Осередки партії діють у кожному з 20-ти адміністративних районів області, у всіх містах та селищах. До «партії влади» належать близько півсотні голів райдержадміністрацій та їх заступників. Чимало бізнесменів також уподобали червону троянду, символ послідовників української соціал-демократії.

Вступив до згуртованих рядів СДПУ(о) і голова обласної ради Геннадій Капралов. За ним переконаними есдеками стали кілька десятків голів райрад, також разом зі своїми заступниками. Отже, кадровий потенціал партії сильний і вона міцно утримує у владних коридорах пропрезидентські позиції.

Фінансове становище обласних есдеків, якщо судити з «упакованого» офісу їхнього штабу, міцне. Крім того, це підтверджує й газета «Соціал-демократ Черкащини», котра виходить регулярно.

Аграрники, трудовики та інші

Єдиний голова райдержадміністрації на Черкащині, котрий не носить у кишені партквиток «партії влади», це Петро Душейко з Чорнобая. Колишній народний депутат України, близький ідейний соратник Катерини Ващук, він очолює в області Аграрну партію. Петро Григорович, як людина досвідчена і авторитетна, зумів переконати багатьох аграріїв у необхідності єднання селянських сил. Осередки АПУ діють у кожному районі, однак вони не такі численні, як, скажімо, у тих же есдеків.

Загальна кількість партійців-аграріїв — близько 9 тисяч осіб. До того ж вони не мають такої міцної матеріальної бази.

Мал. Василя ФЛЬОРКО.

Тому не дивно, що на виборах до Верховної Ради України по мажоритарному округу, де головними суперниками були Богдан Губський та Петро Душейко, переміг перший.

Обласну організацію партії «Трудова Україна» очолює колишній «комсомолець», а нині підприємець Сергій Нестеров. Зареєстрована у листопаді 2000 року, вона нічим особливим про себе не заявила. Як, до речі, і Партія регіонів, котра створила своє обласне відділення у 2001 році. Пожвавилася робота цього осередку лиш після того, як її керівником став заступник голови облдержадміністрації Анатолій Рибак.

Цікаві метаморфози відбулися з партією «Демократичний союз». Перед президентськими 1998 року та недавніми до Верховної Ради виборами її обласна організація «світилася» з усіх екранів. Численні благодійні акції привертали до неї увагу населення. За рахунок потужного піару і, що й казати, залучення кращих політтехнологів, партія набирала обертів і зростала кількісно не по днях, а по хвилинах. Однак після завершення передвиборних перегонів про «Демсоюз» нині годі щось почути. Як і про Народно-демократичну партію, котра колись заявляла про себе як про «партію майбутнього».

На селі — не до партій

Із 525 сільських голів Черкащини лиш 124 визначилися з партійною приналежністю. Першість серед охоплених політичними ідеями тримає, звичайно ж, СДПУ(о). До її лав влилося 79 голів.

У розпал передвиборної кампанії активістки об'єднання «Жінки за майбутнє» переконали разом боротися за краще життя 10 сільських голів. Щоправда, після завершення виборів наполегливі ентузіастки з «феміністського» об'єднання і залучені ними забули, за що вони збиралися воювати.

«Демсоюз» і КПУ мають у своїх партійних списках по 8 керівників сільських населених пунктів. І, нарешті, членами обох Рухів є п'ять сільських голів. Один з них, Микола Котко з Червоної Слободи, села, де мешкає близько 10 тисяч населення, має великий авторитет серед односельців. Він очолює обласну «костенківську» організацію Руху і вже вдруге обирається на посаду «війта».

В обласній раді серед 78 її депутатів лиш 39 належать до політичних організацій. Причому, обранці так розпорошені по троє—п'ятеро по різних партіях, що створити партійні фракції стало майже неможливим. Тому в раді існує всього чотири групи «за інтересами». Чотирнадцять депутатів, в основному медпрацівників, об'єдналися на чолі з головним лікарем обласної лікарні Анатолієм Фесуном у фракцію «Здоров'я Черкащини», десятеро — «За підтримку вітчизняного виробника», семеро — в аграрну і шестеро ввійшли до «Нашої України».

Приблизно таку ж розстановку політичних сил мають і районні та селищні ради. За результатами осінніх соціологічних досліджень, проведених в області, та за опитуванням корпункту «Голосу України», хоч дещо зі зниженням рейтингу, та все ж лідирує на Черкащині політичний блок Віктора Ющенка «Наша Україна». Друге місце за кількістю симпатиків розділили між собою СПУ та КПУ. Третє посіла Юлія Тимошенко зі своїм об'єднанням «Батьківщина». І четверте місце за СДПУ(о).

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

МОНІТОРИНГ

Вибори, які вибираємо, — 3

Власні кореспонденти «Голосу України» і далі досліджують громадську думку щодо виборчої системи. Цього разу вони опитали жителів Вінницької, Донецької, Житомирської та Чернігівської областей. Нагадаємо, що респондентам ставили запитання:

Як ви хочете обирати народних депутатів:

— за пропорційною системою,
— за змішаною,
— за мажоритарною системою,
— не знаю.

На відміну від попередніх опитувань, цього разу картина приблизно однакова майже в усіх регіонах. Більшість опитуваних — 45 відсотків — переконані прихильники наявної — змішаної моделі виборів. Найбільше прихильників змішаної виборчої системи проживає у Чернігівській області. Найменше — у Житомирській. Як повідомляє наш чернігівський кореспондент Сергій Павленко, респонденти вважають, що треба зберегти наявну модель виборів через кілька причин. Так, заступник голови Ріпкинської районної ради Володимир Стельмах висловив думку, що «якби в Україні було 2—3 партії, а не 120, як нині, то можна було б перейти до пропорційної системи виборів, а так я за змішану виборчу модель». А Олена Ткаченко, літературний редактор «Чернігівського вісника», стверджує: «Я — за змішану систему. Бо голосувати за одні партійні списки — це голосувати здебільшого за «котів у мішку». Ну, знаєш 4—8 лідерів партійної верхівки. А хто нижче у списку? Там такі бувають «коти»!»

Майже 25 відсотків наших читачів віддали перевагу мажоритарній системі виборів. Левову частку голосів —по 45 відсотків — вибори в одномандатних округах отримали у двох областях: Донецькій та Житомирській. Житомиряни, як передав наш власний кореспондент Олексій Кавун, висловили з цього приводу такі думки:

— Перед виборами партійні лідери один за одним приїжджають, обіцяють. А після виборів товчуться у Києві, ми їх і в очі не бачимо. І взагалі знаємо лише тих, хто на початку списку;

— Володимир Сацюк, якого обрано від Житомира, уже всі школи в місті комп'ютерами забезпечив. А від житомирян, які пройшли за партійними списками, ми жодної користі не маємо;

— Щоб потрапити у партійні списки, вони там усе одно великі гроші платять. А потім їм усе повертається, коли їх інша фракція перекупить.

Лише трохи більше 16 відсотків прихильників пропорційної моделі виборів нараховується в цих регіонах . Отож парламентським прихильникам виборів за партійними списками, напевне, все-таки варто більше цікавитися думкою пересічних громадян. Щоправда, аргументи прихильників пропорційної системи виборів також досить переконливі. Так, наш власний кореспондент на Донеччині Ліна Кущ, навела такі висловлювання наших респондентів:

Мал. Віктора ПОПОВА.

— Я все життя голосував за комуністів. Комуніст —значить за народ. А то ці кандидати їздять округом, перед виборами наобіцяють, а як вибори пройшли — про народ забули. — Є можливість впливати на курс держави. Ось у Німеччині німці проголосували за «зелених» — значить уряд повинен більше уваги приділяти проблемам екології. Тобто тому, що людей хвилює.

Поки що не визначилися з тим, як обирати народних депутатів, лише 15 відсотків наших читачів. Проте така пасивність породжена певною мірою розчаруванням народними обранцями, а ще — позицією деяких партій. Ось що, зокрема, сказали вінничани нашому власному кореспонденту Віктору Скрипнику:

— Дехто із знаних політиків частіше змінює свої погляди, ніж рукавички. Створив одну партію, згодом —другу. Тільки голови морочать людям.

Іще одна причина апатії і недовіри пересічних громадян у тому, що жодна з наявних партій не говорить відверто про кошти, на які вона створювалася та існує. Вінничани переконані, що йдеться передусім про гроші, зароблені аж ніяк не чесним шляхом. Отож не дивно, що частина респондентів вважає, що депутати паразитують на народних коштах і не виправдовують довіри.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Власне, якісь висновки ми робити не будемо. На нашу думку, наведені висловлювання, як і результат опитування, — інформація для роздумів. Насамперед народним депутатам.

Володимир КОРОЛЮК.

■ *Альтернатива*

На будь-яку тяганину знайдеться антитяганина

Антитяганинний комітет створено за ініціативи Бердянської міськдержадміністрації для усунення тяганини чиновників. До складу нової структури увійшли працівники міськвиконкому і депутати міськради.

— За законом ми не маємо права втручатися в господарську діяльність організацій, які не є нашими структурними підрозділами, — зазначив заступник міського голови Петро Гончарук. — Проте, зазвичай, повідомлення чиновнику про те, що його діяльність розглядатиметься на черговому засіданні антитяганинного комітету, допомагає вирішити проблему за лічені дні.

У чому ж причина результативності цієї структури? Виявляється, створюючи антитяганинний комітет, його представники інформували всі місцеві представництва державних органів про те, що в разі неусунення виявленої тяганини, про бюрократизм дізнаються вище.

— Для держслужбовців, — пояснив Петро Гончарук, —такі листи можуть призвести до одержання догани, а то й втрати роботи. Ось тому люди й намагаються усувати недоліки якомога швидше...

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Полюси холоду південного міста

На останній, шостій, сесії міськради Севастополя питання про теплопостачання у порядку денному не стояло. Просто депутати попросили заступника голови міської адміністрації С. Заїця поінформувати, як усувають недоліки, що їх виявила в теплопостачанні міста несподівана зима. Севастополь, хоча й південне місто, але в грудні морози опускалися уже за мінус 10. Кілька осіб загинуло, просто замерзнувши на вулиці. А той хто має дах над головою, покірно моржує у власній квартирі, якщо не подбав про індивідуальний котел для опалення квартири.

Депутати вишиковувалися в чергу до мікрофонів, щоб назвати конкретні адреси будинків, шкіл, лікарень, де температура в приміщеннях не піднімається вище як на 10—12 градусів тепла.

— Наша лікарня мала власну котельню, і було тепло. Її треба відновити, — каже депутат Валерій Овсюк, — ну як я можу за температури 13 градусів у операційній тримати скальпель. Я, може, й витримаю, а що буде з хворим? Крім операційної травми, він отримає ще й пневмонію.

Так, населення не платить «Севтеплоенерго» за опалення. Тому й на проплату газу грошей бракує, але як можна вимагати від населення свідомості, якщо весь час ідуть «рвані» протопки (ночами), коли теплоносій має температуру 45—50 градусів на виході з котельні, а до конкретних споживачів доходить уже температура морської води. Не додають бажання сплатити за боргами і невиправдано високі коефіцієнти, виставлені в платіжках севастопольцям. Ну хто платитиме 50—60 гривень за листопад, якщо в квартирах було холодно?

С. Заєць погодився, що цифри в рахунках за спожите тепло в листопаді, вочевидь, завищені, до 25 грудня всі платежі буде перераховано. А незабаром — Новий рік. Людям не лише тепла хочеться, а й помитися не завадило б — за педикульозом Севастополь на першому місці в Україні. Гарячої води не бачать уже кілька років. За поганою традицією загальне купання передбачається лише напередодні нового року, та інколи на світле Христове Воскресіння.

Багатші люди встановлюють газові колонки, двоконтурні котли (для води і опалення), обрізаючи труби центрального опалення в своїх квартирах. Так справа дійде, що підприємство «Севтеплоенерго» стане непотрібним. Однак в Управлінні житлово-комунального господарства висить величезний плакат, на якому пояснюється, що не можна, не дозволено ставити індивідуальні котли у багатоквартирних будинках.

Загалом, назвавши конкретні адреси «полюсів холоду» в Севастополі, затаврувавши комунальників в зниженні відповідальності до виконання своїх зобов'язань, депутати зажадали від міської адміністрації нарешті налагодити нормальне теплопостачання; розробити чітке положення про порядок плати за нього, щоб зняти напруженість, недовіру населення до місцевої влади. Віднині кожна сесія, яка проходитиме в опалювальний сезон, починатиметься зі звіту адміністрації про стан справ в тепло- та водопостачанні міста.

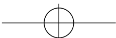
Минулих вихідних у більшості будинків батареї потеплішали, перманентно не опалювалися лише ті приміщення, де не закінчено капітального ремонту і де виникають аварійні ситуації. За твердженням заступника голови адміністрації, це 10 багатоповерхівок. Новий рік усі зустрінуть у теплі, запевнив він депутатів.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Фото Сергія СВЕТЛИЦЬКОГО.

У теплого моря, на жаль, холодний берег...

БІЛА КРИНИЦЯ

Нині ми — герої кінороману про царів і цариць, про нескорених бояринь та міграцію мимоволі. Чи це тільки сниться нам наяву, коли майже в мороці піднімаємося невеликим загоном гвинтовими сходами дзвіниці. На сходинку хтось поставив свічника, котрий ще більше підкреслює атмосферу первинності усього побаченого. Як і цей свічник, тут багато до чого прив'язали б модне слово «автентичний». Адже не десь, а саме у старообрядців села Біла Криниця кілька років тому викрали славетну Острозьку Біблію. Кажуть, доклали руку будівельники, які наївно вважали, що в цій глуші не швидко кинуться за бібліографічним раритетом. Але ж ні! Книжку знайшли і повернули на місце...

Та це все у минулому. А ми ж ось саме нині стоїмо на верхньому майданчику дзвіниці Успенського собору, збудованого в перше десятиріччя XX століття. Милуючись пейзажем, що на диво не торкнулася цивілізація, віддаємося владі колючого вітру. У цій українській глибинці на румунському кордоні мешкають російськомовні нащадки старообрядців, які врятувалися в XVIII столітті від гніву влади і влаштували тут центр старообрядництва. Досі вдячні нащадки тих перших переселенців купецькому подружжю Овсянникових, які витратили на зведення собору 500 тисяч карбованців золотом. Мистецтвознавці стверджують, що аналогів собор не має.

І стоїть ошатний бірюзовий Успенський, а поруч з ним — брат його, ще один храм. І здаються вони безвихідно самотніми у цьому прикордонному сніжному полі.

Ольга КРАСОВСЬКА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

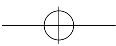
Глибоцький район
Чернівецької області.

Платне здоров'я в галузі медичних послуг

Народна аксіома «Лікар ситий — і хворому легше» не потребує доказів. І все-таки життя доводить її щодень. Ми скаржимося на якість безплатної медичної допомоги, яку отримуємо, нарікаємо на неуважність лікаря (мовляв, прибіг, не роздягаючися, на порозі виписав рецепт і побіг), висловлюємо незадоволення з приводу тривалого очікування дільничного терапевта, викликаного додому, тощо. Але, висуваючи претензії до медичного сервісу, ми, його користувачі, інколи забуваємо про людей у білих халатах. Про тих, хто отримує мізерну плату і попри все лікує нас. І тільки тоді, коли вони почнуть жити ситніше, а медицина фінансуватиметься не за залишковим, а за пріоритетним принципом — тоді й пацієнтам стане легше...

Крос для дільничного терапевта

Недуга змусила о восьмій ранку зателефонувати в поліклініку № 1 Рівного.

— Чекайте, дільничний терапевт буде, — пообіцяв приємний голос.

О шістнадцятій нарешті прийшла дільничний терапевт. Розпашіла від швидкої ходи лікарка пояснила:

— До п'ятнадцятої приймала пацієнтів у поліклініці, а потім пішла на свою дільницю на виклики, яких сьогодні сім. Моя дільниця віддалена — дві пересадки маршруткками треба зробити, а я добиратися транспортом собі дозволити не можу — зарплата 185 гривень, ледве зводжу кінці з кінцями. Тому діставалася пішки, тож прошу пробачення, що так пізно...

Тепер настала моя черга ніяковіти. Тим часом лікарка продовжує:

— Хоча б проїзні нам видали. Але й на це у медицини бракує грошей.

Не хотілося сипати жінці сіль на рани, бо у Рівному проїзні — лише для проїзду в тролейбусах. Тим часом приватні перевізники охопили переважну більшість міських маршрутів. Тож, схоже, проїзні для дільничних лікарів змогли б лише частково вирішити транспортну проблему. Основна надія — на спеціалізований транспорт. Але й вона луснула, наче мильна бульбашка.

— Тепер, наприкінці року, коли спостерігається зростання гострих респіраторних та інших захворювань, а відтак стало більше роботи у дільничних терапевтів, майже весь транспорт, який є в розпорядженні поліклініки, на приколі. Не вистачило бензину, — розповідає завідувач Рівненського міського відділу охорони здоров'я Михайло Стичишин. — Коли ми планували витрати на бензин, і гадки не мали, що він з 1 гривні 20 копійок подорожчає до 1 гривні 80 копійок, так само, як і те, що підвищаться тарифи на комунальні послуги. Бюджет міста не в змозі покрити такі витрати. Звідси й проблеми.

Ми довго чекали підвищення заробітної плати. А коли Верховна Рада прийняла рішення з цього питання, ми того підвищення насправді не відчули. Оскільки держава не виділила під це коштів, і ми, змушені вкластися у вже виділені на нинішній рік на зарплату 15 мільйонів гривень, відправляли лікарів та медсестер у відпустки без збереження заробітної плати, — каже Михайло Стичишин.

Звичайно, від недостатнього фінансування медицини потерпають передусім хворі, які, потрапивши у лікарню, змушені платити за прання постільної білизни, купувати за власний кошт медикаменти...

Невтішні прогнози щодо фінансування медицини Рівного у Михайла Стичишина і на наступний рік:

— Воно буде ще гірше. Вже тепер із Міністерства охорони здоров'я ми одержали листи, в яких ідеться, що інсулін закуповуватиметься за рахунок субвенцій із державного бюджету. Але цих коштів, як свідчать попередні розрахунки, знову бракуватиме. Або ще таке. Наступного року очікується чергове підвищення заробітної плати медикам, але в проекті бюджету на наступний рік їх не передбачено. Знову актуальною стане проблема відпусток без збереження заробітної плати...

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Прийміть "фальшивий" виклик…

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

СИТУАЦІЯ

Ні, краще ви до нас!

Уранці дочка прокинулася з сильним нежитем. З носа текло, очі сльозилися, голова боліла, а температури не було. Школа відпала сама собою, щойно я поглянула на свою сопливу дитину. Те, що вона не в робочому стані, мені було зрозуміло, але для класного керівника потрібна довідка від дільничного терапевта.

Телефоную до поліклініки. Викликаю лікаря додому. Вислухавши симптоми хвороби, на тому кінці слухавки резюмували:

— Лікар до вас не прийде. Адже температури немає. Приходьте самі.

За вікном — мінус дванадцять. Тягти дочку в мороз у такому стані до поліклініки я не ризикнула — поки діждемо, напевно буде температура. Що робити?

Зрозуміло, лікувати. Як боротися з нежитем, дякувати богові, знаємо. З цим упораємося і без лікаря, а от довідку самостійно не напишеш.

Наступного дня доньці не полегшало. І температура з'явилася невелика. Знову телефоную до поліклініки. В реєстратурі, почувши, що в дитини 37,4, як і раніше, пропонують з'явитися до лікаря самим. Після нетривалого торгу з'ясовую: наш дільничний на якихось курсах, отже, обходить її пацієнтів інший терапевт. Дільниця велика, хворих багато. От і умовляють їх відвідувати лікаря самостійно, поки їхній дільничний підвищує фахову кваліфікацію.

Анастасія ІВАНЕНКО.

ОФІЦІЙНО

Світовий банк надасть Україні кредит у розмірі 60 млн. доларів на реалізацію проекту з контролю за епідемією туберкульозу та ВІЛ/СНІД.

Як зазначає перший заступник держсекретаря Міністерства охорони здоров'я України Ольга Бобильова, цю програму розроблено з урахуванням досвіду міжнародних організацій. Перші позитивні результати в подоланні епідемії очікуються за два—три роки після її початку. Ратифікацію програми Верховною Радою України заплановано на лютий 2003 року.

Профілактика туберкульозу та СНІДу в кредит

Програма здійснення контролю складається з трьох етапів. Вона передбачає підготовку та навчання спеціалістів, діагностику й лікування хворих, моніторинг і оцінку ситуації, проведення кампанії з інформування громадськості, профілактичні заходи, заходи, пов'язані з лікуванням та доглядом за людьми, які живуть з ВІЛ/СНІДом, систему заходів для запобігання передаванню вірусу від матері до дитини і проведення лікування дітей віком до трьох років.

За оціночними даними, сьогодні в нашій країні налічується майже 500 тис. ВІЛ-інфікованих, серед яких 3,9 тис. — діти, більш як 3,7 тис. українських громадян хворі на СНІД.

Завдяки «Чорнобильській гривні»

Майже 32 тисячі гривень — така вартість нового медичного обладнання, яке благодійний фонд «Заручники Чорнобиля» передав обласній дитячій лікарні. Цей знімок зроблено в онкогематологічному відділенні, де воно вже використовується. Електрокардіограф та кардіохірургічний монітор дають змогу точніше встановити діагноз у маленьких пацієнтів, а це означає, що й лікування буде ефективніше.

Гроші на обладнання зібрали завдяки акції «Чорнобильська гривня». Ініціатором став секретар правління обласної організації Національної спілки журналістів Володимир Кириченський, який очолює благодійний фонд «Заручники Чорнобиля». Фонд кинув клич: активніше допомагаймо самим собі. Спрямувати зібрані кошти вирішили саме на онкогематологічний центр, щоб поліпшити умови для реабілітації онкохворих юних громадян.

Першими відгукнулися журналісти, пожежні, медики, педагоги, пенсіонери. Надійшли пожертвування і з-за меж області — завдяки повідомленню про акцію «Чорнобильська гривня», опублікованому в «Голосі України».

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото Михайла П'ЄХА.

Як ми харчуємося?

ПРОБЛЕМА

Чи замислюємося над тим, що їмо? Можливо, когось таке запитання здивує: мовляв, добре, що взагалі є чим, як то кажуть, заморити черв'ячка.

Водночас мешканці багатьох країн світу повертаються до проблеми культури харчування. І не дивно, адже добре відомо: збалансований раціон забезпечує нормальний ріст та розвиток дітей, сприяє підвищенню працездатності, профілактиці багатьох захворювань, подовженню тривалості життя дорослих. За підрахунками фахівців Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), загальний стан самопочуття громадянина лише на 8—12 відсотків залежить від стану охорони здоров'я в країні, на 18—20 — від генетичних чинників і на 68—74 відсотки — від способу життя, в тому числі, харчування.

Чимало українців нині отримує недостатню кількість повноцінних білків, вітамінів, органічних кислот, макро- та мікроелементів (кальцію, заліза, фтору, селену тощо). Спостерігається й нераціональне співвідношення цих елементів у продуктах, що ми зазвичай вживаємо.

На такому тлі особливо актуально постає проблема йодистої недостатності. Відомо, в нашій країні ситуація особливо загострилася після аварії на Чорнобильській АЕС. Водночас медиками доведено: на фоні йододефіциту в організмі розвивається ціла низка захворювань. Для прикладу, найпоширеніша причина швидкої втомлюваності, яку відчуває нині чи не кожен другий, — наслідок недостатності в організмі цього елемента. У регіонах, де нестача йоду відчувається особливо гостро малята мають в середньому на 10 відсотків нижчий коефіцієнт інтелектуальних здібностей.

Утім, запобігти захворюванню дуже просто. Тільки застосовуючи в приготуванні харчів кухонну йодовану сіль, можна забезпечити організм необхідною кількістю мінералу. А якщо до раціону додати ще й продукти морського походження, боятися недуги взагалі не варто. Доступні й такі відомі препарати, як антиструмін та йодат чи йодит калію. Отже, профілактику захворювання складною не назвеш. Тому недивно, що фахівці дійшли спільного висновку: поширення йодистої недостатності — наслідок байдужого ставлення людей до власного здоров'я.

Надія ГОРБАТЮК.

Лікарня на голодному пайку

Група представництва управління Верховного Комісара ООН у справах прав людини відвідала Чернівецьку обласну психіатричну лікарню з метою вивчення умов утримання пацієнтів та відповідності закладу міжнародним стандартам. Те, що вони побачили тут, шокувало перевіряючих. Хворих незадовільно годують. На харчування одного пацієнта щодня виділяють по 1 гривні 47 копійок. Ще менше коштів надходить на отримання ліків. 680 пацієнтів доглядають лише 26 лікарів-психіатрів, а цього дуже мало за міжнародними вимогами.

Комісія підготувала свій звіт для ООН та для Кабміну. Її висновок: Чернівецька психлікарня за своїм матеріальним і технічним рівнем найгірша в західному регіоні України.

Василь БАБУХ.

Бог вас надніс, і в нас на душі добре

Такими словами зустрічають туристів господарі «Ялинки» Дарія Якимівна та Володимир Михайлович Тимківи.

— Колись, — каже пан Володимир, — оцей павільйон був «орсівський» і ми обслуговували по 24 автобуси на день. Стільки людей вони возили на Скелі Довбуша. Тепер — раді й малим групам. Абись були. І їдуть відпочивальники з Моршина, з Трускавця. Ми їм влаштовуємо свято, що зветься «Бойківські забави». Скрипки, цимбали й бубон грають «Козацький марш», співають «Верховино» та інші пісні. Музика заводить до танців. Тож настрій у людей гарний. То, як ліки. Приїздіть у вівторок чи п'ятницю, побачите, як воно. Не пожалкуєте. А частуємо грибною юшкою, відбивною з грибним соусом, дерунами з сметаною... І, звісно, бануш.

Чи великий зиск маємо? — запитуєте. — Де там! Ми ж ціни не робимо високі — лише по 10 гривень з людини. А інколи буває, веде масовик до нас тільки трійко людей. Все одно — і музики грають, і кухня працює. Ми раді всім гостям. Ось будуємо дещо, щоб до сезону бути напоготові. Втім, у нас тут клімат м'який, теплий. В усі пори року свої принади. Якби хто сюди коштів уклав, щоб було для туристів більше розваг і зручностей, Скелі багатьом і роботу дали б, і копійчину на життя. Кажуть, шукають інвесторів, хто б за 105 тисяч гривень отут господарювати став... Навідується багато заможного люду, розпитують, та не поспішають. Як то кажуть, розминаються смереки...

І оповів пан Володимир, як частував банушем одного іноземця.

— Завітав той до «Ялинки» надвечір, уже й кафе зачинялося. А він замовляє, каже: «Хочу «жолтоє». Ми собі розуміємо, то є бануш. Подаємо. А він все одно каже — «жолтоє». Збагнули, мабуть, соти хоче. Подали на стіл мед у сотах. А він все одно — «жолтоє». Тоді думаємо, що то може бути ще люта бринза. Знаєте, що таке люта бринза? Це бринза, що рік витримується, такий має запах і смак своєрідний. Забираємо соти, він не дає. «Хай буде» — каже. Добре, лихо, аби тихо. Посипали бануш тою бринзою і сотами зверху. Ото ласував пан і прицмокував. Так йому до душі все те припало. Згадуємо його, жартуємо — делікатес для гурманів «жолтоє»...

Оповідку мовив пан Володимир під бануш, котрим нас частував. Смачно неймовірно. А я добре пам'ятаю, як моя колега хвалилася, що бануш куштувала. І навіть кукурудзяної крупи мені принесла. Ніяк не могла я спромогтися приготувати ту страву. І от якось таки наварила. Глевка, тверда й несмачна вийшла грудка. Перевела продукт. Ото й згадала свій невдалий кулінарний експерименнт, розповіла панові Володимирові, щоб навчив, як треба. Тож пропоную:

Рецепт бануша від Володимира Тимківа

Кукурудзяної крупи берете у склянку грамів 160—180 і один літр жовтої сметани (жовтої — означає жирної). Сметана кипить. У праву руку берете склянку з крупою, у ліву — ложку. Висипаєте крупу тоненькою цівочкою і розмішуєте — 360 разів протягом десяти хвилин. Готувати бануш краще в чавунці.

— А те, — каже пан Володимир, — що ви наварили, може зватися кулеша. Однак вона також по-іншому готується. У киплячу воду всипають кукурудзяне борошно, а не крупу, варять і запікають дві години. З коня дві волосини беруть, щоб порізати, дві — бо одна обов'язково урветься. Таку кулешу лісорубам готували.

Дякуємо вам, пане Володимире, за частування і науку.

Бог вас надніс, і в нас на душі добре.

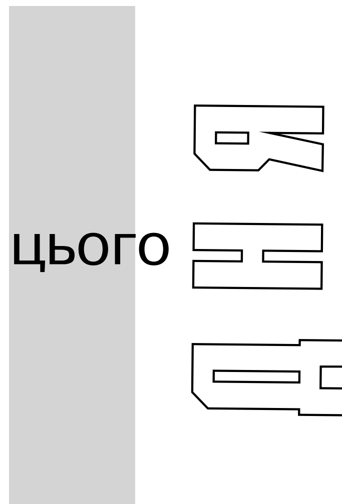
Світлана ПИСАРЕНКО.

Київ—Івано-Франківськ—Болехів—Бубнище—Київ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

■ 1895 р. Народився композитор та хоровий диригент Григорій Верьовка. 1943-го організував і очолив Український народний хор. ■ 1917 р. У Харкові створено більшовицький уряд України і проголошено радянську владу. ■ 1927 р. Народився письменник-фантаст Олесь Бердник. ■ 1951 р. Прийнято в експлуатацію першу в Європі електронно-обчислювальну машину, створену в Києві. ■ 1975 р. У столиці України відкрито пам'ятник Іванові Котляревському. ■ 1977 р. Помер Чарлі Чаплін, видатний діяч світового кіно. ■ 1991 р. Михайло Горбачов склав повноваження Президента СРСР.

ПОГЛЯД

Зарплата музиканта добра, тільки маленька

Куди правду діти — непросте в нас життя. Кажуть, добре там, де нас немає. А наш брат тепер, здається, всюдисущий. Заробляти гроші цього року за кордон поїхало сім мільйонів українських співвітчизників. Хотілося б їм тут, удома, мати копійчину, але... Нас учили, що всі професії важливі, а з'ясовується, що вчитель музичної школи — фах, безперечно, потрібний, але малооплачуваний.

Володимир та Людмила — музиканти. Вони змушені продавати своє вміння на німецьких вулицях. Подружжя розповіло нашому кореспонденту кілька історій, які трапилися з ними під час заробітків.

Де збираються троє наших — там витає слов'янський дух. У кожному містечку є вулиці, на яких дозволено грати. Музиканти не тільки з України, а практично з усіх республік колишнього Союзу, «забивають» місця з самого ранку — займають один за одним чергу. Попрацював години зо дві — поступайся місцем. Та й міцно сидить в нас прагнення справедливості. Без черги не обійтися.

Володя розповідає, що якось під час гри до нього підійшов старий німець. Довго слухав музику, а потім спитав:

— Звідки приїхав, музика?

— Україна, Київ...

— Так-так, я пам'ятаю, як ми півстоліття тому бомбили Київ...

От вам і справедливість. Переможці й переможені. А що у Володі промайнула думка набити пику оцьому «бомбардувальнику», то його зрозуміти можна. «Я їм помстився, — сміється музикант. — Коли мене запросили виступити в одному кафе, я заспівав під гітару відому російську пісню про війну. Там є рядок: «Над нами «мессеры» кружились и было видно словно днем». Усіх відвідувачів закладу аж підкинуло на слові «мессеры». А двоє німців (може, вони щось розуміли російською) до кінця вечора підозріло дивилися у мій бік».

У Німеччині цікавляться і сучасною Україною. Однак враження в іноземців, напевно, суперечливі. Ну не втискається у вузькі німецькі рамки творчий український підхід. Людмила розповіла, як ділився враженнями про київський чотиризірковий готель німецький турист: «Це не чотири зірки, а дві і ще трохи...» А поїздка з Києва до Одеси взагалі його шокувала: «В дорозі цілу ніч, а вони весь час п'ють!!!». Де тим іноземцям зрозуміти, що горілка — напій енергетичний, це найвищий вияв гостинності.

Євдокія ПОДОРОЖНЯ.

ДИВНО

У клуб на катафалку

Подружжя Елліам-Ллойд використовує катафалк як звичайний сімейний автомобіль. Речел Елліам-Ллойд возить на ньому до школи свою шестирічну доньку Джорджину. Дівчинка сидить там, де має стояти труна, і весело махає перехожим рукою з-за пурпурних фіранок. Ніхто не вірить своїм очам. «Люди думають, що я бридка, але мені просто подобається їздити на катафалкові», — стверджує жінка. І дівчинка також не проти.

Шестиметровий катафалк купив на розпродажу глава сімейства, витративши на це 500 фунтів. На машині він їздить у магазини і на зібрання клубу любителів вампірів, **інформує Кореспондент.**

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Падіння вгору

Ми відчуваємо себе суспільством, що падає. Препогане відчуття! І тут нас рятує мистецтво. Воно ніби каже: все відносно, і падіння теж, он Пізанська вежа давно падає — і тим служить високому мистецтву.

У столичній галереї «Ірена» відбулася персональна виставка живопису львів'янина Андрія Дутки. Усі шістнадцять робіт (разом з Пізанською вежею, зображеною на знімку) художник виконав під час подорожі до Італії. Прикметно, що оці римські, венеційські та пізанські краєвиди майже зовсім безлюдні. Як так? Адже там щодня товпляться юрби туристів! Очевидно, художник свідомо розсіяв людську суєту, щоб залишити нас віч-на-віч з величним духом стародавніх міст, не менш ранимих, ніж наші Львів чи Київ. Попри карнавальну святковість, Італія в картинах Андрія насичена драматизмом. Особливо вражає «Колізей з янголами» — грандіозний амфітеатр, оповитий крилами душ загиблих тут людей. Отже, те, що упало в колодязь часу, не пропадає!

Андрій Дутка — викладач Львівської школи народних мистецтв. Він також розписував храми в Польщі, малював ікони, як-от ікону Різдва Христового для Василіянської обителі в Римі. А ця виставка зветься «Чао, Італіє!» Оте «чао!» звучить подвійно: так італійці і прощаються, і вітаються.

Оксана ЧИСТА.

Гамлет у радіоточці

Уявіть, що шекспірівський принц Гамлет прослухав наш телерадіоефір, кисло скривився і повторив свою знамениту фразу: ох, неладно в датському королівстві! А ми йому: не критиканствуй, а зроби щось. «Ту бі!» —відповів Гамлет.

Отак щойно й народився спільний проект Національного радіо України та Фонду сприяння розвитку мистецтв. Мета проекту — повернути на 1-й канал нашого радіо призабутий «Театр перед мікрофоном», передачу, яку любили кілька поколінь українців. Відкриється проект саме «Гамлетом» (переклад Юрія Андруховича, режисер Станіслав Мойсеєв, редактор Ніна Новоселицька, жива легенда нашого ефіру). «Гамлет» нині йде у столичному Молодому театрі в постановці того-таки Мойсеєва, але радіовистава не буде повтором тої версії. І актори будуть інші. В головній ролі — Олександр Биструшкін, він же й автор цієї ідеї. В інших ролях — Ада Роговцева, Степан Олексенко, Євген Шах, Валерій Шептекіта, Римма Зюбіна, Володимир Кокотунов, Станіслав Боклан.

Репетиції радіовистави почнуться після різдвяних свят. Прем'єра — початок лютого 2003 року. Далі прем'єри стануть регулярними. Наступну (ще невідомо, яку саме) виставу готуватиме Юрій Одинокий, один з найяскравіших київських театральних режисерів.

Христофор ГРУША.

Малий, бо зимовий

ЯРМАРКИ

Традиційно Сорочинський ярмарок відбувається наприкінці серпня на оспіваному Миколою Гоголем Жабокрюківському майдані на Миргородщині. Та його організатори давно виношували наміри провести ярмаркове дійство і взимку. Місце для цього вибрали також підходяще — площу на майдані Незалежності в обласному центрі, де 28—29 грудня і відбудеться зимовий малий Сорочинський ярмарок.

Очікується, що активну участь у торгах візьмуть не лише полтавські підприємства, а й сусіди — сумчани, харків'яни, кіровоградці, кияни. Крім того, що ярмарковий люд матиме широкий асортимент товарів, він відчує себе і учасником святкового дійства — культурну програму готують кращі артисти області.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311240. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos